

U S N E S E N Í

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedy JUDr. Jaroslava Vlašína a soudců JUDr. Tomáše Rychlého a Mgr. Radovana Havelce v právní věci žalobce: **Ing. J. H.**, proti žalovanému: **Finanční úřad pro Ústecký kraj**, se sídlem Velká Hradební 39/61, Ústí nad Labem, ve věci žaloby vedené u Krajského soudu v Ústí nad Labem pod sp. zn. 15 Af 33/2016, v řízení o námitce podjatosti vznesené žalobcem proti soudcům Krajského soudu v Ústí nad Labem, JUDr. Markétě Lehké, Ph.D., Mgr. Václavu Trajerovi, JUDr. Petru Černému, Ph.D. a Ing. Mgr. Martinu Jakubovi Brusovi,

t a k t o :

Návrh **s e o d m í t á .**

O d ů v o d n ě n í :

[1] Nejvyšší správní soud obdržel dne 21. 12. 2018 přípis Krajského soudu v Ústí nad Labem (dále jen „*krajský soud*“), jímž byla Nejvyššímu správnímu soudu předložena k rozhodnutí žalobcova námitka podjatosti soudců JUDr. Markéty Lehké, Mgr. Václava Trajera, JUDr. Petra Černého a Mgr. Martina Jakuba Bruse, kterou žalobce vznesl dne 17. 12. 2018 v řízení vedeném u krajského soudu pod sp. zn. 15 Af 33/2016. Jednalo se v pořadí o čtvrtou námitku podjatosti žalobce v tomto řízení, kterou odůvodnil tím, že se zřetelem na poměr soudců k věci a účastníkovi zde existují objektivní důvody pochybovat o jejich nepodjatosti.

[2] Nejvyšší správní soud ze soudního spisu zjistil, že ve věci již bylo vydáno meritorní rozhodnutí. Krajský soud totiž rozsudkem ze dne 17. 12. 2018, č. j. 15 Af 33/2016 - 161, zamítl žalobu směřující proti rozhodnutí žalovaného ze dne 26. 1. 2016, č. j. 59346/16/2501-80542-507591, a žádnému z účastníků nepřiznal právo na náhradu nákladů řízení. Rozsudek nabyl právní moci dne 7. 1. 2019.

[3] Podle § 8 odst. 1 soudního řádu správního (dále jen „*s. ř. s.*“) jsou soudci vyloučeni z projednávání a rozhodnutí věci, jestliže se zřetelem na jejich poměr k věci, k účastníkům nebo k jejich zástupcům je dán důvod pochybovat o jejich nepodjatosti. Vyloučení jsou též soudci, kteří se podíleli na projednávání nebo rozhodování věci u správního orgánu nebo v předchozím soudním řízení. Důvodem k vyloučení soudce nejsou okolnosti, které spočívají v postupu soudce v řízení o projednáváné věci nebo v jeho rozhodování v jiných věcech.

[4] Podle § 8 odst. 5 s. ř. s. může účastník nebo osoba zúčastněná na řízení namítnout podjatost soudce, soudní osoby, tlumočnicka nebo znalce. Námitku musí uplatnit do jednoho týdne ode dne, kdy se o podjatosti dozvěděl; zjistí-li důvod podjatosti při jednání, musí ji uplatnit při tomto jednání. K později uplatněným námitkám se nepřihlíží. Námitka musí být zdůvodněna a musí být uvedeny konkrétní skutečnosti, z nichž je dovozována. O vyloučení soudce rozhodne usnesením po jeho vyjádření Nejvyšší správní soud.

[5] Nejvyšší správní soud předně uvádí, že rozhodování o vyloučení soudce je realizováno v rámci relativně samostatného řízení (jakkoli procesně navazujícího na řízení v hlavní věci), které lze ve smyslu zásady dispoziční zahájit výhradně na návrh, tedy na základě námítky podjatosti uplatněné v souladu s požadavky § 37 odst. 2 s. ř. s. a § 8 odst. 5 s. ř. s. Toto řízení je také nutno formálně ukončit usnesením, v případě zpětvzetí námítky je naopak nutno řízení zastavit podle § 47 písm. a) s. ř. s. V rámci řízení o námitce podjatosti se aplikuje i § 46 odst. 1 písm. a) s. ř. s., podle něhož nestanoví-li tento zákon jinak, soud usnesením odmítne návrh, jestliže soud o téže věci již rozhodl nebo o téže věci již řízení u soudu probíhá nebo nejsou-li splněny jiné podmínky řízení a tento nedostatek je neodstranitelný nebo přes výzvu soudu nebyl odstraněn, a nelze proto v řízení pokračovat.

[6] Rozhodnutí o vyloučení soudce z důvodů uvedených v § 8 s. ř. s. představuje výjimku z ústavní zásady, podle níž nikdo nesmí být odňat svému zákonnému soudci (čl. 38 odst. 1 Listiny základních práv a svobod). Uvedený princip je vyjádřen tím, že příslušnost soudu i soudce stanoví zákon. Postup, kterým je věc odnímána takto určenému příslušnému soudci a přikázána soudci jinému, je proto nutné chápat jako postup zcela výjimečný, logicky vázaný také na skutečnost, že takový soudce (či soudci), jehož podjatost účastník řízení namítá, má v dané věci ještě činit nějaké procesní úkony a rozhodovat o věci samé. Podmínkou řízení o námitce podjatosti je proto současná existence probíhajícího řízení, v jehož rámci je námitka podjatosti podána. Jedná-li se proto o věc pravomocně skončenou, kde již nepřichází v úvahu, že by soudce mohl ve věci jednat a rozhodovat, je pojmově vyloučeno rozhodovat o námitce jeho podjatosti. Nedostatek uvedené podmínky má za následek odmítnutí návrhu na rozhodnutí o námitce podjatosti podle § 46 odst. 1 písm. a) s. ř. s. (viz také argumentace v usneseních Nejvyššího správního soudu ze dne 15. 9. 2004, č. j. Nao 23/2004 – 55, ze dne 15. 11. 2012, č. j. Nao 76/2012 – 90, a ze dne 29. 11. 2012, č. j. Nad 61/2012 – 10, všechna dostupná na www.nssoud.cz).

[7] Ve správním soudnictví je možné po vydání rozhodnutí namítat, že ve věci rozhodoval vyloučený soudce, u těch rozhodnutí, u nichž zákon připouští mimořádný opravný prostředek – kasační stížnost. Žalobce tedy mohl skutečnost, že ve věci rozhodoval vyloučený soudce, uplatnit jako důvod kasační stížnosti podle § 103 odst. 1 písm. c) s. ř. s.

[8] Jak již bylo výše uvedeno, řízení vedené u krajského soudu pod sp. zn. 15 Af 33/2016 bylo pravomocně skončeno. Za této situace Nejvyšší správní soud konstatuje, že to znamená pro rozhodování o námitce podjatosti neodstranitelný nedostatek podmínek řízení. Návrh na rozhodnutí ve věci možné podjatosti soudců krajského soudu proto Nejvyšší správní soud odmítl podle § 46 odst. 1 písm. a) s. ř. s.

[9] Nejvyšší správní soud nerozhodoval o nákladech řízení, protože námitka podjatosti byla vznesena v rámci řízení před krajským soudem, který již o těchto nákladech pravomocně rozhodl v rozsudku ze dne 17. 12. 2018, č. j. 15 Af 33/2016 - 161.

pokračování

Poučení: Proti tomuto usnesení **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 28. března 2019

JUDr. Jaroslav Vlašín
předseda senátu